

บทที่ 5

เปรียบเทียบคำ LAI และ QU ในภาษาจีนกับคำภาษาไทย

ในบทที่ 3 ได้กล่าวถึงความหมายและการใช้คำ lái และ qù ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาและบทที่ 4 กล่าวถึงความหมายและการใช้คำ lái และ qù ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทาง จากข้อมูลเหล่านี้ ผู้วิจัยจึงตั้งข้อสังเกตว่าคำ LAI และ QU ทั้งที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาและหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทางนั้น เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้วน่าจะมีความหมายมากกว่า มา หรือ ไป เพียงสองคำ จากการวิเคราะห์พบว่าในบางบริบทคำ LAI ไม่สามารถถอดความเป็นภาษาไทยว่า มา และคำ QU ก็เช่นกันไม่สามารถถอดความเป็นภาษาไทยว่า ไป แต่จะถอดความเป็นคำอื่นแทน ดังนั้นในบทนี้จะเปรียบเทียบความหมายและการใช้คำ LAI และ QU ทั้งที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาและหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทางกับคำภาษาไทยในลักษณะเดียวกัน

5.1 คำ lái และ qù ที่ เป็นคำกริยากับคำภาษาไทยในลักษณะเดียวกัน

การเปรียบเทียบคำ lái และ qù กับคำลักษณะเดียวกันในภาษาไทย ในที่นี้จะพิจารณาตามหน้าที่และการใช้ของคำทั้งสองดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1.1 คำกริยา lái และ qù ที่มีความหมายโดยตรงกับคำภาษาไทยในลักษณะเดียวกัน

คำ lái และ qù ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยามีทั้งที่แสดงถึงความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย ในด้านความหมายโดยตรง คำ lái มีความหมายแสดงถึงอาการที่บุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ เคลื่อนที่จากสถานที่อื่นมายังสถานที่ที่ผู้พูดอยู่ ในขณะที่ คำ qù ก็มีความหมายแสดงถึงอาการที่บุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ เคลื่อนที่จากจุดที่ผู้พูดกำหนดไปยังสถานที่อื่น คำกริยา lái สามารถถอดความเป็นภาษาไทยได้ว่า “มา” ส่วนคำกริยา qù สามารถถอดความเป็นภาษาไทยได้ว่า “ไป”

5.1.1.1 คำกริยา lái ที่มีความหมายโดยตรง

คำ lái ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาและมีความหมายโดยตรงซึ่งเทียบได้กับคำ “มา” ในภาษาไทย จะจำแนกโดยหน้าที่และการใช้ได้ดังนี้

1) คำ lái ที่เป็นกริยา

โดยทั่วไปแล้วกรรมกริยาเป็นกริยาที่ไม่มีกรรมตามหลัง แต่ในภาษาจีนกรรมกริยาสามารถตามด้วยกรรมชนิดหนึ่งได้คือ กรรม 準賓語 (zhǔnbīnyǔ)¹ ซึ่งเมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้ว คำ lái ในที่นี้จะเทียบได้กับคำ “มา” ในภาษาไทย ตัวอย่างเช่น

1. 我剛剛來。

Wǒ gānggāng lái.

ฉันเพิ่งมา

2. 他剛來兩天。

Tā gāng lái liǎng tiān.

เขาเพิ่งมาสองวัน

3. 我已來過三次了。

Wǒ yǐ lái guo sān cì le.

ฉันเคยมาสามครั้งแล้ว

2) คำ lái ที่เป็นกรรมกริยา

กรรมที่ตามหลังคำ lái ที่เป็นกรรมกริยามีสองชนิดคือ กรรมบอกสถานที่และกรรมที่เป็นผู้กระทำ ตัวอย่างเช่น

1. 他終於可以來泰國了。

Tā zhōngyú kěyǐ lái Taiguó le.

ในที่สุดเขาก็สามารถมาประเทศไทยได้แล้ว

2. 明天我朋友要來曼谷。

¹ดูรายละเอียดคำอธิบาย 準賓語(zhǔnbīnyǔ) ในบทที่ 3 หัวข้อการใช้คำกริยา lái ข้อ 3.2.1.1 ข้อ 1)

Míngtiān wǒ péngyou yào lái Màngǔ.

พรุ่งนี้เพื่อนของฉันจะมากรุงเทพฯ

3. 來了一位朋友。

Láile yī wèi péngyou.

มีเพื่อนมาแล้วหนึ่งคน

4. 今天一早就來一份報紙。

Jīntiān yī zǎo jiù lái yī fèn bàozhǐ.

วันนี้พอเช้าขึ้นมาก็มีหนังสือพิมพ์มาหนึ่งฉบับแล้ว

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าคำ lái ในที่นี้ล้วนทำหน้าที่เป็นกรรมกริยาและมีกรรมตามหลังทั้งสิ้น ในตัวอย่างที่ 1 และ 2 กรรมที่ตามหลังเป็นกรรมบอกสถานที่ และในตัวอย่างที่ 3 และ 4 กรรมที่ตามหลังเป็นกรรมที่ผู้กระทำ แต่คำ “มา” ในภาษาไทยนั้นจะตามด้วยกรรมบอกสถานที่เท่านั้น ไม่สามารถตามด้วยกรรมที่ผู้กระทำได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในประโยคที่คำ lái ตามหลังด้วยคำนามผู้กระทำเมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้ว อาจจะปรากฏคำกริยา “มี” ขึ้นหน้าคำนามผู้กระทำนั้น ดังในตัวอย่างที่ 3 และ 4

3) คำ lái ที่เป็นส่วนประกอบหนึ่งในโครงสร้าง 兼語句 (Jiānyǔ jù)

คำ lái ที่อยู่ในโครงสร้างนี้โดยทั่วไปแล้วจะมีลักษณะการใช้เหมือนคำ “มา” ในภาษาไทยคือสามารถวางไว้หลังโครงสร้างคำกริยาที่ 1 + คำนาม + คำกริยาที่ 2 (ซึ่งคำนามที่อยู่ระหว่างคำกริยาทั้งสองนั้นจะทำหน้าที่ควบสองอย่างคือ เป็นทั้งกรรมของกริยาที่ 1 และประธานผู้กระทำกริยาที่ 2 ด้วยในขณะเดียวกัน) ตัวอย่างเช่น

1. 明天的晚會我一定請他來。

Míngtiān de wǎnhuì wǒ yīdìng qǐng tā lái.

งานเลี้ยงตอนค่ำของวันพรุ่งนี้ฉันต้องเชิญเขามาอย่างแน่นอน

2. 讓他先到這兒來，然後我再告訴他該怎樣做。

Ràng tā xiān dào zhè'ér lái, ránhòu wǒ zài gàosù tā gāi zěnyàng zuò.

ให้เขามาที่นี่ก่อน หลังจากนั้นฉันจึงค่อยบอกเขาว่าควรจะทำอย่างไร

4) คำ lái ที่ปรากฏในประโยค 存現句 (Cúnxiàn jù)

โครงสร้างประโยค 存現句 (Cúnxiàn jù) โดยทั่วไปแล้วจะประกอบด้วยคำบอกสถานที่หรือคำบอกเวลา ตามด้วยคำกริยาจากนั้นจึงเป็นคำนามที่แสดงถึงคนหรือสิ่งของที่มีสภาพคงอยู่ปรากฏขึ้น หรือสูญสิ้นไป จากการศึกษาคำว่า lái ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาสามารถปรากฏในโครงสร้างนี้ได้ ตัวอย่างเช่น

1. 今天剛來一封家信。

Jīntiān gāng lái yī fēng jiāxìn.

วันนี้เพิ่งมีจดหมายจากที่บ้านมาหนึ่งฉบับ

2. 公司來了一位新的職員。

Gōngsī lái le yī wèi xīn de zhíyuán.

ที่บริษัทมีพนักงานใหม่มาหนึ่งคน

ข้างต้นเป็นตัวอย่างประโยคคำ lái ที่อยู่ในโครงสร้าง 存現句 (Cúnxiàn jù) อย่างไรก็ตามไม่พบการใช้คำ “มา” ลักษณะนี้ในภาษาไทย หากต้องการแสดงถึงคนหรือสิ่งของว่ามีสภาพคงอยู่ปรากฏขึ้นหรือสูญสิ้นไป ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่งนั้น ประโยคภาษาไทยจะใช้คำกริยา “มี” หรือ “ไม่มี” วางหน้าคำนามบุคคลหรือสิ่งของนั้น ๆ ตัวอย่างเช่น

1. ตอนนี้ที่บ้านมีคนมาหนึ่งคนแล้ว

現在家裏來了一個人。

Xiànzài jiā lǐ lái le yī gè rén.

2. ตอนนี้ที่บ้านยังไม่มีใครมาเลย

現在家裏還沒有人來。

Xiànzài jiā lǐ hái méi yǒu rén lái.

5) คำ lái สามารถมีส่วนขยายหน้าคำกริยา

ในภาษาจีนส่วนที่ขยายหน้าคำกริยาได้แก่ คำวิเศษณ์ คำนามบอกเวลาและคำกริยาช่วย ดังนี้

- คำวิเศษณ์ เช่น 正在(zhèngzài กำลัง) 已經(yǐ jīng แล้ว) 剛(gāng เพิ่ง) 就(jiù ก็) เป็นต้น

- คำนามบอกเวลา เช่น 昨天(zuótiān เมื่อวานนี้) 明天(míngtiān พรุ่งนี้) 今天(jīntiān วันนี้) เป็นต้น

- คำกริยาช่วย เช่น 能(néng สามารถ) 會(huì เป็น ได้) 要(yào ต้อง อาจจะ จะ) เป็นต้น (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในบทที่ 3 ข้อ 3.2.1.1)

คำ “มา” ในภาษาไทยสามารถมีคำวิเศษณ์ คำนามบอกเวลาหรือคำกริยาช่วยมาขยายคำกริยาได้เช่นกัน คำทั้ง 3 ประเภทดังกล่าว ในภาษาจีนจะใช้วางหน้าคำกริยาเพื่อขยายคำกริยา แต่เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้วอาจจะไม่ได้วางไว้หน้าคำกริยาเพียงอย่างเดียว เนื่องจากมีบางคำที่จะอยู่หลังคำกริยา เช่น 再(zài อีก) 又(yòu อีก) 會(huì เป็น ได้) 可以(kéyǐ ได้) เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

1. 明天你再來好嗎?

Míngtiān nǐ zài lái hǎo ma?

พรุ่งนี้เธอมาอีกได้ไหม

2. 他說這個星期五他才可以來的。

Tā shuō zhège Xīngqīwǔ tā cái kěyǐ lái de.

เขาบอกว่าวันศุกร์นี้เขาถึงจะมาได้

3. 你看，那個外國人又來了。

Nǐ kàn, nàge wàiguórén yòu lái le.

เธอดูซิ ชาวต่างประเทศคนนั้นมาอีกแล้ว

6) คำ lái สามารถมีปัจจัย 了 (le แล้ว) หรือ 過 (guo เคย) ขยายข้างหลัง

ในกรณีนี้ทั้งคำ 了 (le แล้ว) และ 過 (guo เคย) ต่างก็วางหลังคำกริยา เพื่อทำหน้าที่ขยายคำกริยาแสดงถึงการกระทำหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วในอดีต คำกริยา “มา” ในภาษาไทยก็เช่นกัน สามารถมีคำ “แล้ว” และ “เคย” ขยายได้ คำ “แล้ว” จะวางหลังคำ “มา” เพื่อบอกถึงอดีตกาล แต่คำ “เคย” นั้นจะวางไว้หน้าคำกริยาเพื่อขยายกริยาแสดงว่าเหตุการณ์หรือการกระทำนั้น ๆ ไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกแต่ผู้กระทำได้เคยกระทำหรือผ่านเหตุการณ์นั้น ๆ มาก่อน ตัวอย่างเช่น

1. 我妹妹來了。

Wǒ mèimei lái le.

น้องสาวฉันมาแล้ว

2. 小王來過泰國了。

Xiǎo Wáng lái guo Taiguó le.

เสี่ยวหวางเคยมาประเทศไทยแล้ว

7) คำ lái ที่ปรากฏในโครงสร้างคำกริยา + หน่วยเสริมกริยาบอกผล

คำกริยา lái ในลักษณะนี้สามารถปรากฏได้ใน 4 โครงสร้างคือ

1. lái + 得/不了 (de/bu liǎo) ²	หมายถึง มาได้/มาไม่ได้
2. lái + (不 bu) 成 (chéng) ³	หมายถึง มา(ไม่)ได้
3. lái + (不 bu) 得 (dé) ⁴	หมายถึง มา(ไม่)ได้
4. lái + 得/不及 (de/bu jí) ⁵	หมายถึง มาทัน/มาไม่ทัน

² lái + 得/不了 (de/bu liǎo) หมายถึง มาได้ (lái de liǎo มาได้) และ มาไม่ได้ (lái bu liǎo มาไม่ได้)

³ lái + (不 bu) 成 (chéng) หมายถึง มา成 (lái chéng มาได้) และ มา不成 (lái bu chéng มาไม่ได้)

⁴ lái + (不 bu) 得 (dé) หมายถึง มา得 (lái dé มาได้) และ มา不得 (lái bu dé มาไม่ได้)

⁵ lái + 得/不及 (de/bu jí) หมายถึง มา得及 (lái de jí มาทัน) และ มา不及 (lái bu jí มาไม่ทัน) อย่างไรก็ตามเมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้วบางบริบทอาจไม่ได้แปลว่า มาทัน/มาไม่ทัน แต่อาจหมายถึง ไปทัน/ไปไม่ทัน หรือ ทัน/ไม่ทัน (โดยไม่ต้องมีคำ มา หรือ ไป) ได้ ทั้งนี้แล้วแต่บริบท

จะเห็นได้ว่าคำ lái ในโครงสร้างข้างต้นนี้ล้วนแสดงถึงผลของกริยาว่ากระทำกริยา lái ได้หรือไม่ได้ และกระทำกริยา lái ทันหรือไม่ทัน เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยก็จะมี ความหมายเช่นเดียวกัน คือ มาได้ มาไม่ได้ หรือ มาทัน มาไม่ทัน (ในบางครั้งจะถอดความได้ว่า “ไปทัน/ไปไม่ทัน” หรือ “ทัน /ไม่ทัน” แล้วแต่บริบท) ตามลำดับ ตัวอย่างเช่น

1. 我想他今年來得了曼谷。

Wǒ xiǎng tā jīnnián lái de liǎo Màngǔ.

ฉันคิดว่าปีนี้เขาคงมากรุงเทพฯ ได้

2. 現在這條路很堵車，我看你可來不及了。

Xiànzài zhè tiáo lù hěn dù chē, wǒ kàn nǐ kě lái bu jí le.

ตอนนี้ถนนเส้นนี้รถติดมาก ฉันคิดว่าเธอคง (ไป) ไม่ทันแล้ว

8) คำ lái ไม่สามารถใช้เป็นคำซ้ำ

คำ lái ที่มีความหมายโดยตรงนี้จะไม่สามารถใช้เป็นคำซ้ำได้เช่นเดียวกับคำ “มา” ในภาษาไทย ตัวอย่างเช่น

* 他已經來來了。

Tā yǐjīng lái lai le.

เขามาแล้ว

ข้างต้นเป็นประโยคที่ผิดไวยากรณ์เนื่องจากไม่มีการใช้ในลักษณะนี้

5.1.1.2 คำกริยา qù ที่มีความหมายโดยตรง

คำ qù ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาและมีความหมายโดยตรงซึ่งเทียบได้กับคำ “ไป” ในภาษาไทย จะจำแนกโดยหน้าที่และการใช้ได้ดังนี้

1) คำ qù ที่เป็นอกรรมกริยา

คำกริยา qù สามารถทำหน้าที่เป็นอาการกริยาและมีกรรม 準賓語(zhǔnbīnyǔ) ตามหลังได้ เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้วจะมีการใช้เหมือนคำ“ไป” ในภาษาไทย ตัวอย่างเช่น

1. 你不用擔心，我每天都去。

Nǐ bù yòng dānxīn, wǒ měi tiān dōu qù.

เธอไม่ต้องกังวล ฉันไปทุกวันแหละ

2. 他才去了三天。

Tā cái qùle sān tiān.

เขาเพิ่งไปได้สามวัน

3. 他去過一次。

Tā qùguo yī cì.

เขาเคยไปครั้งหนึ่ง

อย่างไรก็ตามประโยคที่ใช้คำ qù นี้จะใช้เมื่อผู้พูดได้เคยกล่าวถึงสถานที่ที่เป็นจุดหมายปลายทางของการเคลื่อนที่นั้น ๆ มาก่อนแล้วหรือเป็นสถานที่ที่ทั้งผู้พูดและผู้ฟังต่างเข้าใจตรงกันแล้วว่าเป็นสถานที่ใด

2) คำ qù ที่เป็นอาการกริยา

กรรมที่ตามหลังคำกริยา qù ที่เป็นอาการกริยามี 2 ประเภทคือ กรรมบอกสถานที่และกรรมที่เป็นผู้กระทำ ตัวอย่างเช่น

1. 妹妹已經去機場了。

Mèimei yǐjīng qù jīchǎng le.

น้องสาวไปสนามบินแล้ว

2. 我今天要去書店。

Wǒ jīntiān yào qù shūdiàn.

วันนี้ฉันจะไปร้านหนังสือ

3. 剛去了一個人。

Gāng qùle yī gè rén.

เพิ่งจะ(มี)ไปคนหนึ่ง

ในตัวอย่างที่ 1 และ 2 ข้างต้นคำกริยา qù จะตามด้วยกรรมที่เป็นคำนามบอกสถานที่คือ 機場 (jīchǎng สนามบิน) และ 書店(shūdiàn ร้านหนังสือ) ในตัวอย่างที่ 3 คำ qù จะตามด้วยกรรมที่เป็นผู้กระทำ คือ 一個人(yī gè rén คนหนึ่งคน) แต่ในภาษาไทยคำ “ไป” จะตามด้วยกรรมที่เป็นคำนามบอกสถานที่เท่านั้น ดังนั้นเมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้วอาจปรากฏคำกริยา “มี” เพิ่มขึ้นในประโยคได้

3) คำ qù ที่เป็นส่วนประกอบหนึ่งในโครงสร้าง 兼語句 (Jiānyǔ jù)

คำ qù ที่อยู่ในโครงสร้างนี้ โดยทั่วไปแล้วจะมีลักษณะการใช้เหมือนคำ “ไป” ที่อยู่ในโครงสร้างที่มีลักษณะเดียวกันในภาษาไทย (เช่นเดียวกับคำ lái ที่อยู่ในโครงสร้างนี้) ตัวอย่างเช่น

1. 今天有很多朋友到他那兒去了。

Jīntiān yǒu hěn duō péngyou dào tā nàr qù le.

วันนี้มีเพื่อนหลายคนไปที่บ้านเขาแล้ว

2. 你不用去了，我已經請了一位朋友跟我一起去了。

Nǐ bù yòng qù le, wǒ yǐjīng qǐng le yī wèi péngyou gēn wǒ yī qǐ qù le.

เธอไม่ต้องไปแล้ว ฉันได้เชิญเพื่อนคนหนึ่งไปด้วยกันกับฉันแล้ว

4) คำ qù ที่ปรากฏในประโยค 存現句 (Cúnxiàn jù)

จากการศึกษาพบว่า qù ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาก็สามารถปรากฏในโครงสร้างนี้ได้เช่นเดียวกับคำ lái แต่อย่างไรก็ตาม ไม่พบการใช้คำ “ไป” ในลักษณะนี้ในภาษาไทย หากต้องการแสดงถึงคนหรือสิ่งของว่าสูญสิ้นไป หรือจากไป ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่งนั้น ประโยคภาษาไทยจะใช้คำกริยา “มี” วางหน้าคำนามบุคคลหรือสิ่งของนั้น ๆ ตัวอย่างเช่น

1. 村裏去了一個禍害。

Cūn lǐ qùle yī gè huòhài.

ในหมู่บ้านมีบุคคลที่ก่อให้เกิดความหายนะ(จาก)ไปแล้วหนึ่งคน

2. 我們村裏去了一個老師，又來了一個新老師。

Wǒmen cūn lǐ qùle yī gè lǎoshī, yòu lái le yī gè xīn lǎoshī.

ในหมู่บ้านของเรามีอาจารย์(จาก)ไปแล้วหนึ่งคน และมีอาจารย์ใหม่มาอีกหนึ่งคน

5) คำ qù สามารถมีส่วนขยายหน้าคำกริยา

คำที่ขยายหน้าคำกริยา qù ได้แก่ คำวิเศษณ์ คำนามบอกเวลาและคำกริยาช่วย (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในบทที่ 3 ข้อ 3.2.2.1)

คำ “ไป” ในภาษาไทยก็สามารถมีคำวิเศษณ์ คำนามบอกเวลาหรือคำกริยาช่วยมาขยายคำกริยาได้ คำทั้ง 3 ประเภทดังกล่าวนี้ ในภาษาจีนจะวางหน้าคำกริยา qù แต่เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้วในบางบริบทอาจอยู่หลังคำกริยา ตัวอย่างเช่น

1. 他又去香港了。

Tā yòu qù Xiānggǎng le.

เขาไปฮ่องกงอีกแล้ว

2. 我明天再去你那裏。

Wǒ míngtiān zài qù nǐ nàlǐ.

พรุ่งนี้ฉันจะไปบ้านเธออีก

3. 他一定會跟你去廣州的。

Tā yīdìng huì gēn nǐ qù Guǎngzhōu de.

เขาต้องไปกวางเจากับเธอแน่ ๆ

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าคำ 又(yòu อีก) 再(zài อีก) และ 一定(yīdìng แน่ ๆ) ต่างก็วางหน้าคำกริยา qù ทั้งสิ้น แต่เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้ว คำขยายเหล่านี้จะวางหลังคำกริยา “ไป” นั่นคือ คำ “อีก” “อีก” และ “แน่ ๆ” ตามลำดับ

6) คำ qù สามารถมีปัจจัย 了(le แล้ว) หรือ 過(guò เคย) ขยายหลังคำกริยา

คำ qù เมื่อทำหน้าที่เป็นคำกริยาหลักสามารถมีคำ 了(leแล้ว) หรือ 過(guò เคย) ขยายด้านหลังได้ แต่เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้ว คำ “แล้ว” จะวางหลังคำ “ไป” แต่ คำ “เคย” จะวางหน้าคำกริยา “ไป” ตัวอย่างเช่น

1. 他去了。

Tā qù le.

เขาไปแล้ว

2. 小李去過北京。

Xiǎo Lǐ qùguò Běijīng.

เสี่ยวหลี่เคยไปปักกิ่ง

7) คำ qù ที่ปรากฏในโครงสร้างคำกริยา+ หน่วยเสริมกริยาบอกผล

คำกริยา qù ในลักษณะนี้สามารถปรากฏได้ใน 3 โครงสร้าง คือ

1. qù + 得/不了(de/bu liǎo) หมายถึงไปได้ / ไปไม่ได้

2. qù + (不 bu) 成(chéng) หมายถึงไป (ไม่) ได้

3. qù + (不 bu) 得 (dé)

หมายถึงไป (ไม่) ได้

จะเห็นว่าคำ qù ในโครงสร้างข้างต้นนี้ล้วนแสดงถึงผลของกริยาว่ากระทำกริยา “ไป” ได้หรือไม่ได้ เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยก็มีความหมายเช่นเดียวกัน คือ ไปได้ หรือ ไปไม่ได้ ดังนั้นจึงไม่มีความแตกต่างในด้านการใช้คำ qù ในโครงสร้างนี้กับคำ “ไป” ที่ใช้ร่วมกับหน่วยเสริมกริยาบอกผล ตัวอย่างเช่น

1. 今天有事，去不了你那兒了。

Jīntiān yǒu shì, qù bù liǎo nǐ nàr le.

วันนี้มีธุระ ไปบ้านเธอไม่ได้แล้ว2. 剛好買到兩張機票，這樣你和我都去得成了。Gāng hǎo mǎidào liǎng zhāng jīpiào, zhèyàng nǐ hé wǒ dōu
qù de chéng le.ตั๋วเครื่องบินซื้อได้สองใบพอดี คราวนี้เธอกับฉันก็สามารถไปได้3. 現在那邊傳染病厲害，這時候可去不得。Xiànzài nàbiān chuánrǎnhìng lìhài, zhè shíhòu kě qù bù dé.
ตอนนี้ที่นั่นโรคติดต่อร้ายแรง ขณะนี้คงไปไม่ได้

8) คำ qù ไม่สามารถใช้เป็นคำซ้ำ

คำ qù ที่มีความหมายโดยตรงนี้จะไม่สามารถใช้เป็นคำซ้ำได้เช่นเดียวกับคำ “ไป” ในภาษาไทย ตัวอย่างเช่น

* 他剛剛去去大學。Tā gānggāng qùqu dàxué.เขาเพิ่งไปไปมหาวิทยาลัย

ตัวอย่างข้างต้นเป็นประโยคที่ผิดไวยากรณ์ เนื่องจากไม่มีการใช้ในลักษณะนี้

5.1.2 คำกริยา lái และ qù ที่มีความหมายโดยนัยกับคำภาษาไทยในลักษณะเดียวกัน

คำ lái และ qù ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยานั้นนอกจากจะมีความหมายแสดงถึงการเคลื่อนที่จริงของผู้กระทำดังที่กล่าวข้างต้นแล้ว ยังสามารถแสดงถึงความหมายโดยนัยได้อีกด้วย คำ lái และ qù ที่มีความหมายโดยนัยนี้ โดยทั่วไปแล้วจะไม่มีกรรมตามหลังในประโยค ยกเว้นว่าจะสลับตำแหน่งประธานของประโยคไปไว้หลังคำกริยา นอกจากนี้หน้าคำกริยาสามารถมีส่วนขยายอื่น ๆ ขยายได้ และหลังคำกริยาก็เช่นกันสามารถมีคำ 了(le แล้ว) หรือ 過(guò เคย) ขยาย เพื่อแสดงว่าเหตุการณ์หรือการกระทำนั้น ๆ ได้ผ่านมาแล้วหรือเกิดขึ้นแล้ว โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1.2.1 คำกริยา lái ที่มีความหมายโดยนัย

คำ lái ที่มีความหมายโดยนัยนี้เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้ว จะมีความหมายเทียบได้กับคำว่า “เกิดขึ้น” (เมื่อแสดงถึง (ปัญหา หรือเรื่องราว เป็นต้น) เกิดขึ้น) และเทียบได้กับคำว่า “มาถึง” (เมื่อใช้แสดงถึงการมาถึงของกาลเวลา เทศกาลหรือช่วงเวลาต่าง ๆ โดยไม่ได้แสดงถึงทิศทาง การเคลื่อนที่ของบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ในทิศทางหันเข้าหาผู้พูด) ตัวอย่างเช่น

1. 上次發生的問題還沒解決好，這次怎麼又再來了呢？

Shàng cì fāshēng de wèntí hái méi jiějué hǎo, zhè cì zěnmeyòu zài lái le ne?

ครั้งที่แล้วเกิดปัญหานั้นยังไม่ได้แก้ไขเลย ครั้งนี้ทำไมยังปล่อยให้เกิดขึ้นอีกนะ

2. 他的那個複雜的問題就來了，而且變得更加複雜。

Tā de nàge fùzá de wèntí jiù lái le, érqiě biàn de gèng jiā fùzá.

ปัญหาที่ยุ่งยากของเขาก็เกิดขึ้นแล้ว และยังกลับซับซ้อนยิ่งขึ้นด้วย

3. 開春以後，農忙來了。

Kāichūn yǐhòu, nóngmáng lái le.

หลังจากย่างเข้าฤดูใบไม้ผลิ ฤดูกาลทำนาก็มาถึงแล้ว

4. 聖誕節快要來了。

Shèngdàn Jié kuài yào lái le.

วันคริสต์มาสใกล้จะมาถึงแล้ว

5. 死來了，但並不是他所想像的那樣。

Sǐ láile, dàn bìng bù shì tā suǒ xiǎngxiàng de nà yàng.

ความตายมาถึงแล้ว แต่กลับไม่เป็นเหมือนอย่างที่เขาคิดไว้

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าคำ lái ในตัวอย่างที่ 1 - 2 มีความหมายว่า “เกิดขึ้น” และในตัวอย่างที่ 3 - 5 มีความหมายว่า “มาถึง”

คำ lái นี้สามารถถอดความได้ว่า “เกิดขึ้น” และ “มาถึง” ในกรณีที่ถอดความได้ว่า “เกิดขึ้น” โดยทั่วไปแล้วจะใช้แสดงถึงการเกิดขึ้นของปัญหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ ในประโยคหากสลับตำแหน่งคำนามที่เป็นประธานไปไว้หลังคำกริยา เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้วจะเทียบได้กับ “เกิด.....ขึ้น” นอกจากนี้หน้าและหลังคำกริยาสามารถมีส่วนขยายอื่น ๆ ขยายเพื่อเพิ่มรายละเอียดของประโยคได้เช่นเดียวกับคำ lái ที่มีความหมายโดยตรง ตัวอย่างเช่น

1. 去年他家連接來了好多起天災人禍。

Qùnián tā jiā liánjiē láile hǎo duō qǐ tiānzāi rénhuò.

ปีที่แล้วบ้านของเขาเกิดภัยธรรมชาติและภัยพิบัติต่าง ๆ ขึ้นมากมายติดต่อกัน

2. 上一次已來過這樣的問題，你為什麼沒想個辦法解決呢？

Shàng yī cì yǐ láiguo zhè yàng de wèntí, nǐ wèi shén me méi xiǎng gè bàn fǎ jiě jué ne?

ครั้งที่แล้วก็ได้เกิดปัญหาเช่นนี้ขึ้น เธอทำไมไม่คิดวิธีแก้ไขปัญหาล่ะ

คำว่า “เกิดขึ้น” ในภาษาไทยจะตามด้วยคำนามที่เป็นผู้กระทำไม่ได้ เนื่องจากประธานของกริยา “เกิดขึ้น” นี้จะต้องอยู่หน้าคำกริยา หรืออาจจะนำมาวางแทรกกลางระหว่างคำ “เกิด” และ “ขึ้น” ดังในตัวอย่างที่ 1 – 3 ข้างต้นนี้

ในกรณีที่คำ lái แสดงถึงการมาถึงของช่วงเวลา เทศกาลต่าง ๆ หรือเวลา ณ จุดใดจุดหนึ่ง lái จะมีความหมายว่า “มาถึง” ในกรณีนี้มักจะไม่มีปรากฏกรรมหลังคำกริยาเนื่องจากคำนามที่แสดงถึงเวลานั้นจะทำหน้าที่เป็นประธานของประโยควางหน้าคำกริยาอยู่แล้ว เช่นเดียวกับในภาษาไทย ตัวอย่างเช่น

1. 偉大的日子終於來了。

Wěidà de rìzi zhōngyú lái le.

วันอันยิ่งใหญ่ในที่สุดก็ได้มาถึงแล้ว

2. 時間過得很快，過幾天冬天就要來了。

Shíjiān guò de hěnkuài, guò jǐ tiān dōngtiān jiù yào lái le.

เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็วมาก อีกไม่กี่วันฤดูหนาวก็จะมาถึงแล้ว

3. 再兩天兒童節就來了。

Zài liǎng tiān Èrtóng Jié jiù lái le.

อีกสองวัน วันเด็กก็จะมาถึงแล้ว

จากข้างต้นจะเห็นได้ว่า เมื่อ lái ทำหน้าที่เป็นคำกริยาและมีความหมายโดยนัยและถอดความเป็นภาษาไทยว่า “เกิดขึ้น” และ “มาถึง” แล้ว พบว่าในภาษาไทยสามารถมีส่วนขยายได้ทั้งหน้าและหลัง คำ “เกิดขึ้น” และ “มาถึง” เช่นกัน

5.1.2.2 คำกริยา qù ที่มีความหมายโดยนัย

คำ qù ที่แสดงถึงความหมายโดยนัยนั้น โดยทั่วไปแล้วจะหมายถึงทำให้หมดไป หรือทำให้หายไป ซึ่งสามารถถอดความเป็นภาษาไทยได้หลายคำ ดังได้กล่าวไปแล้วในบทที่ 3 คำกริยา qù ในความหมายนี้จำเป็นต้องตามด้วยคำนามที่เป็นกรรมของกริยาเสมอ เนื่องจากในที่นี้ qù ทำหน้าที่เป็น

กรรมกริยาตรงกับคำในภาษาไทยว่า เอา (ออก) ปัด (ออก) ปอก ล้าง ตัด แก้ เป็นต้น ซึ่งคำเหล่านี้ต่างก็เป็นคำกริยาที่ต้องการกรรมทั้งสิ้น อีกทั้งยังสามารถมีส่วนขยายได้ทั้งหน้าและหลังคำกริยาเหล่านี้ในภาษาไทยเช่นเดียวกับคำ qù ตัวอย่างเช่น 去皮(qù pí ปอกเปลือก(ออก)) 去火(qù huǒ แก้ร้อนใน) 去油(qù yóu ขจัดน้ำมัน) 去病(qù bìng ขจัดโรค) 去泥 (qù ní ปัดโคลน(ออก)) เป็นต้น จะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะเป็นการใช้คำ qù ในภาษาจีนหรือเมื่อถอดความเป็นภาษาไทยต้องมีกรรมตามหลังเสมอ เพราะ qù ในที่นี้เป็นกรรมกริยานั่นเอง

สิ่งที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดของการใช้คำ qù ที่มีความหมายโดยนัยนี้กับคำในภาษาไทยคือ คำ qù สามารถใช้อยู่ในรูปคำซ้ำได้ ตัวอย่างเช่น

1. 你趕快吃藥去去病吧。

Nǐ gǎnkuài chī yào qùqù bìng ba.

เธอรีบทานยารักษา(ขจัด)โรคเถอะ

2. 你把這些梨子去去皮吧。

Nǐ bǎ zhèxiē lízi qùqù pí ba.

เธอเอาลูกสาลิพวกนี้ไปปอกเปลือกหน่อยเถอะ

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คำ qù สามารถใช้ในรูปแบบซ้ำเป็น qùqù ได้ แต่คำในภาษาไทยที่มีความหมายเหมือนกับคำ qù ในลักษณะนี้นั้น ต่างก็ไม่สามารถใช้อยู่ในรูปคำซ้ำได้ ตัวอย่างเช่น จะไม่ใช้ว่า ปอกปอกเปลือกออก แก้แก้ร้อนใน ขจัดขจัดน้ำมัน ปัดปัดโคลน (ออก) เป็นต้น

5.2 คำ lai และ qu ที่เป็นหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทางกับคำภาษาไทยในลักษณะเดียวกัน

คำ lai และ qu ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทางนั้นจะวางหลังคำกริยาหลักของประโยค โดยจะอยู่ติดกับคำกริยาที่ขยายหากคำกริยานั้นเป็นกรรมกริยา แต่หากคำกริยานั้นเป็นกรรมกริยาหรือกริยาที่ต้องการกรรมมารับ คำ lai และ qu นี้จะอยู่ติดกับคำกริยาซึ่งอยู่หน้ากรรมของกริยา หรืออยู่หลังกรรมซึ่งอยู่ติดกับกริยานั่นเอง นอกจากนี้คำ lai และ qu ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทางนั้นจะต้องออกเสียงเบาด้วย

5.2.1 คำ lai และ qu ที่มีความหมายโดยตรงกับคำภาษาไทยในลักษณะเดียวกัน

คำ lai และ qu ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทางที่มีความหมายโดยตรงนี้ โดยทั่วไปแล้วสามารถถอดความได้ว่า “มา” และ “ไป” ดังนั้นในที่นี้จะกล่าวถึงการใช้คำ lai ในแง่ของการวางคำ lai หลังคำกริยาประเภทต่าง ๆ เปรียบเทียบกับคำ “มา” ที่วางหลังคำกริยาประเภทเดียวกันในภาษาไทย จากนั้นจึงกล่าวถึงการใช้คำ qu ที่วางหลังคำกริยาประเภทต่าง ๆ เปรียบเทียบกับคำ “ไป” ที่วางหลังคำกริยาประเภทเดียวกันในภาษาไทย โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.2.1.1 คำ lai ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทางและมีความหมายโดยตรง

1) คำ lai ที่วางหลังคำกริยาบอกทิศทาง

คำกริยาบอกทิศทางที่สามารถมีคำ lai มาขยายข้างหลังได้ ได้แก่ 上 (shàng ขึ้น) 下 (xià ลง) 進 (jìn เข้า) 出 (chū ออก) 回 (huí กลับ) 過 (guò ข้ามผ่าน) 起 (qǐ ลุกขึ้น) เป็นต้น คำ lai ที่วางหลังคำกริยาเหล่านี้เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้วจะมีความหมายว่า “มา” ทั้งสิ้น เนื่องจากคำกริยาเหล่านี้ล้วนเป็นคำกริยาบอกทิศทางที่แสดงถึงการเคลื่อนของคน สัตว์หรือสิ่งของ เมื่อขยายด้วยหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทาง lai จะแสดงถึงการเคลื่อนที่หรือการกระทำกริยานั้น ๆ ในทิศทางหันเข้าหาผู้พูด ตัวอย่างเช่น

1. 他剛上樓來，你可以來找他。(打電話時)

Tā gāng shàng lóu lai, nǐ kěyǐ lái zhǎo tā. (Dǎ diànhuà shí)

เขาเพิ่งจะขึ้นตึกมา เธอสามารถมาหาเขาได้ (พูดขณะคุยโทรศัพท์)

2. 你快進來吧，不要在外面等了。

Nǐ kuài jìnlai ba, bù yào zài wàimiàn děng le.

เธอรีบเข้ามาเถอะ ไม่ต้องรอรออยู่ด้านนอกแล้ว

3. 他已經出來了，你還不快去接他。

Tā yǐjīng chūlai le, nǐ hái bù kuài qù jiē tā.

เขาออกมาแล้ว เรายังไม่รีบไปรับเขาอีก

จากตัวอย่างข้างต้นคำ lai ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทาง วางหลังคำกริยาบอกทิศทางเพื่อแสดงถึงทิศทางการเคลื่อนที่นั้น ๆ ทั้งสิ้น ในที่นี้เทียบได้กับคำว่า “มา” และจะเห็นได้ว่าหน้าและหลังคำกริยาและคำ lai สามารถมีส่วนขยายได้ทั้งสิ้น เช่นเดียวกับคำ “มา” ในภาษาไทย

2) คำ lai ที่วางหลังคำกริยาที่แสดงถึงการเคลื่อนไปหรือเคลื่อนที่ได้ด้วยตัวผู้กระทำเอง คำกริยาลักษณะนี้ที่สามารถมีคำ lai มาขยายข้างหลังได้มี 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ 走(zǒu เดิน) 跑(pǎo วิ่ง) 爬(pá ปีน) 飛(fēi บิน) เป็นต้น เมื่อคำ lai วางหลังคำกริยาเหล่านี้แล้วจะสามารถตามด้วยกรรมที่เป็นผู้กระทำได้ ซึ่งในภาษาไทยจะไม่มีการใช้ในลักษณะนี้ แต่จะใช้คำกริยา “มี” ตามด้วยคำนามที่เป็นผู้กระทำนั้น ๆ และคำกริยา ตามลำดับ ตัวอย่างเช่น

1. 剛剛飛來一群鳥。

Gānggāng fēilái yī qún niǎo.

เพิ่งจะมีนกบินมาฝูงหนึ่ง

2. 前面已經跑來了一群人。

Qiánmiàn yǐjīng pǎolái le yī qún rén.

ด้านหน้าได้มีคนวิ่งมาแล้วกลุ่มหนึ่ง

3. 從那棟樓走來了一個學生。

Cóng nà dòng lóu zǒulaile yī gè xuéshēng.

มีนักเรียนเดินมาจากตึกหลังนั้นหนึ่งคน

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ประโยคที่มีคำ lai ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทางวางหลังคำกริยานั้นจะสามารถมีคำนามที่เป็นผู้กระทำวางหลังคำกริยาและคำ lai ได้ เพียงแต่เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้ว จะเพิ่มคำกริยา “มี” ไว้หน้าคำนามผู้กระทำนั้นจากนั้นจึงตามด้วยคำกริยาใน

ประโยค อนึ่งหน้าคำกริยาสามารถมีส่วนขยายได้ดังเช่น 剛剛(gānggāng เพิ่งจะ) 已經(yǐ jīng แล้ว เคย) ในตัวอย่างที่ 1 และ 2 และหลังกริยาก็สามารถมีส่วนขยายได้เช่นกัน ซึ่งได้แก่ คำ了(le แล้ว) ในตัวอย่างที่ 2 และ 3 นอกจากนี้หากต้องการเพิ่มบุพบทเพื่อบอกจุดมุ่งหมายหรือจุดเริ่มต้นของการกระทำกริยานั้น ๆ (แล้วแต่คำบุพบทที่ใช้) ในภาษาจีนจะวางไว้หน้าคำกริยา แต่ในภาษาไทยแล้วบุพบทนี้จะวางหลังคำกริยาและ “มา” หรือ “ไป” ดังในตัวอย่างที่ 3

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ 奔(bēn วิ่งอย่างรวดเร็ว) 趕(gǎn ไป) 湧(yǒng ทะลักออก หลังพรั่งพรู) 摸(mō เดินคลำหาทางกลางความมืด จับ(ปลา เป็นต้น)) เป็นต้น เมื่อคำ lai ตามหลังคำกริยากุ่มนี้แล้วจะเหมือนในภาษาไทยคือไม่สามารถตามด้วยกรรมที่ผู้กระทำได้ ตัวอย่างเช่น

1. 一個姑娘朝我們奔來。

Yī gè gūniang cháo wǒmen bēnlai.

หญิงสาวผู้หนึ่งวิ่งมาทางพวกเราอย่างรวดเร็ว

2. 他向我們趕來了。

Tā xiàng wǒmen gǎnlai le.

เขาวิ่งไล่มาทางพวกเราแล้ว

3. 我摸來了幾條魚。

Wǒ mōlaile jǐ tiáo yú.

ฉันจับได้ปลามาแล้วสองสามตัว

3) คำ lai ที่วางหลังคำกริยาที่มีความหมายแสดงการเคลื่อนไหวหรือเคลื่อนที่ และยังสามารถทำให้คน สัตว์และสิ่งของเปลี่ยนตำแหน่งได้

คำกริยาในลักษณะนี้ที่สามารถมีคำ lai มาขยายข้างหลังได้ ได้แก่ 端(duān ประคอง ยก) 送(sòng ส่ง) 取(qǔ ได้รับ หยิบ) 拿(ná หยิบ) 寄(jì ส่ง) เป็นต้น คำ lai เมื่อทำหน้าที่ขยายคำกริยาเหล่านี้ โดยทั่วไปจะวางติดหลังคำกริยาซึ่งอยู่หน้ากรรมของกริยา หรืออาจวางหลังกรรมซึ่งอยู่หลังกริยาก็ได้ แต่คำ “มา” เมื่อใช้ขยายกรรมกริยาแล้วจะต้องวางอยู่หลังกรรมซึ่งอยู่หลังกริยาเท่านั้น ตัวอย่างเช่น

1. 幫我拿那本書來。

Bāng wǒ ná nà běn shū lái.

เขาช่วยฉันถือหนังสือเล่มนั้นมา

2. 牽來一頭牛。

Qiānlai yī tóu niú.

งูัวมาหนึ่งตัว

3. 搬來一把椅子。

Bānlai yī bǎ yǐzi.

ย้ายเก้าอี้มาหนึ่งตัว

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าในภาษาจีนไม่ว่าตำแหน่งของคำ lái จะอยู่หน้าหรือหลังกรรมของกริยาก็ตาม แต่เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้ว คำ “มา” จะต้องอยู่หลังกรรมของกริยาทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม หากกรรมของกริยามีคำบอกจำนวนนับกับคำลักษณนามอยู่ด้วย เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้ว คำบอกจำนวนนับกับคำลักษณนามเหล่านี้จะอยู่หลังคำ “มา” ดังในตัวอย่างที่ 2-3 ข้างต้น

4) คำ lái ที่วางหลังคำกริยาที่มีความหมายแสดงถึงการเปลี่ยนสังกัด ความสัมพันธ์หรือการครอบครอง

คำกริยาในลักษณะนี้ที่สามารถมีคำ lái มาขยายข้างหลังได้ ได้แก่ 買(mǎi ซื้อ) 要(yào ต้องการ) 借(jiè ยืม) 學(xué เรียน) เป็นต้น คำกริยาเหล่านี้ล้วนเป็นคำกริยาที่ต้องการกรรมทั้งสิ้น กรรมของกริยาจะอยู่ติดหลังคำกริยา เว้นแต่จะมีการละกรรมของกริยานั้น ๆ อันเนื่องมาจากได้เคยมีการกล่าวถึงกรรมนั้นมาก่อน หรือกรรมเป็นสิ่งที่ทั้งผู้พูดและผู้ฟังต่างเข้าใจตรงกันแล้วว่าเป็นอะไร แต่เมื่อใดก็ตามที่ปรากฏมีกรรมในประโยค เมื่อถอดความเป็นไทยแล้วคำ “มา” จะต้องอยู่หลังกรรมเสมอ ตัวอย่างเช่น

1. 他今年學來了不少東西。

Tā jīnnián xuélaile bù shǎo dōngxi.

ปีนี้เขาได้เรียนเรื่องต่าง ๆ มาไม่น้อยเลยทีเดียว

2. 買來一斤糖。

Mǎilai yī jīn táng.

ซื้อน้ำตาลทรายมาหนึ่งซั่ง

3. 他從商店偷來兩筐西紅柿。

Tā cóng shāngdiàn tōulai liǎng kuāng xīhóngshì.

เขาขโมยมะเขือเทศสองตะกร้ามาจากร้านค้า

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าคำกริยาที่ lai ขยายในประโยคล้วนเป็นกริยาที่ต้องการกรรม และคำ lai สามารถถอดความได้ว่า “มา” ทั้งสิ้น เมื่อถอดความแล้วกรรมจะวางหลังคำกริยาหน้าคำ “มา”

5.2.1.2 คำ qu ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทางและมีความหมายโดยตรง

1) คำ qu ที่วางหลังคำกริยาบอกทิศทาง

คำกริยาบอกทิศทางที่สามารถมีคำ lai มาขยายข้างหลังได้ ได้แก่ 上 (shàng ขึ้น) 下 (xià ลง) 進 (jìn เข้า) 出 (chū ออก) 回 (huí กลับ) เป็นต้น คำ qu ที่วางหลังคำกริยาเหล่านี้ต่างแสดงถึงการเคลื่อนที่หรือกระทำกริยานั้น ๆ ในทิศทางออกห่างจากผู้พูด เมื่อถอดความแล้วจะมีความหมายเช่นเดียวกับคำ “ไป” ทั้งสิ้น และสามารถมีส่วนขยายได้ทั้งหน้าและหลังคำกริยาและคำ qu ตัวอย่างเช่น

1. 他剛剛進他房間去。

Tā gānggāng jìn tā fángjiān qu.

เขาเพิ่งจะเข้าไปในห้องเขา

2. 他明天才回去。

Tā míngtiān cái huíqu.

พรุ่งนี้เขาจึงจะกลับไป

3. 弟弟出門去了。

Didi chū mén qu le.

น้องชายออกไปข้างนอกแล้ว

จากตัวอย่างข้างต้น คำ qu สามารถถอดความเป็นภาษาไทยได้ว่า “ไป” ทั้งสิ้น ในตัวอย่างที่ 1 และ 2 มีส่วนขยายหน้าคำกริยา ได้แก่ 剛剛(gānggāng เพิ่งจะ) 明天(míngtiān พรุ่งนี้) และ 才(cái จึงจะ) ขยาย และในตัวอย่างที่ 3 มีคำ了(le แล้ว) ขยายหลังกริยา เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้ว คำขยายหน้าและหลังคำกริยาเหล่านี้ก็สามารถขยายหน้าและหลังคำกริยา “ไป” เช่นเดียวกัน

2) คำ qu ที่วางหลังคำกริยาที่แสดงว่าร่างกายหรือวัตถุเคลื่อนที่ได้ด้วยตัวเอง

คำกริยาลักษณะนี้ที่สามารถมีคำ lai มาขยายข้างหลัง ได้มีทั้งหมด 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ 走(zǒu เดิน) 跑(pǎo วิ่ง) 飄(piāo ปลิว) 游(yóu ว่ายน้ำ) 竄(suān หนี) 飛(fēi บิน) เป็นต้น คำ qu เมื่อวางหลังคำกริยาเหล่านี้จะบอกถึงการเคลื่อนที่หรือกระทำกริยาในทิศทางออกจากผู้พูด มีความหมายตรงกับคำภาษาไทยว่า “ไป” ในประโยคที่ประกอบด้วยคำกริยาเหล่านี้ตามด้วยคำ qu หากมีบุพบททิศขยายจะวางหน้าคำกริยา แต่ในภาษาไทยแล้วบุพบททิศจะต้องวางหลังคำกริยา + “ไป” ตัวอย่างเช่น

1. 那個人向河邊走去了。

Nàgè rén xiàng hébiān zǒuqu le.

คนนั้นเดินไปทางริมแม่น้ำแล้ว

2. 這條河是向東邊流去的。

Zhè tiáo hé shì xiàng dōngbiān liúqu de.

แม่น้ำสายนี้เป็นแม่น้ำที่ไหลไปทางทิศตะวันออก

3. 子彈向前飛去了。

Zǐdàn xiàng qián fēiqu le.

ลูกกระสุนพุ่งไปทางข้างหน้าแล้ว

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าหน้าคำกริยาล้วนมีบุพบทลีบอกถึงจุดมุ่งหมายหรือจุดสิ้นสุดของการเคลื่อนที่ขยาย แต่เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้วบุพบทลีเหล่านี้จะอยู่หลังคำกริยา + “ไป” ทั้งสิ้น

กลุ่มที่ 2 ได้แก่คำกริยาประเภท 趕 (gǎn ไล่ รีบตาม) และ 跟 (gēn ตาม) เมื่อคำ qu ขยายหลังคำกริยาเหล่านี้ ด้านหน้าและหลังอาจมีส่วนขยายเพิ่มเติมได้เช่นเดียวกับคำ “ไป” ที่ขยายหลังคำกริยา “ไล่” และ “รีบตาม” ตัวอย่างเช่น

1. 爸爸去廣州，媽媽也跟去了。

Bàba qù Guǎngzhōu, māma yě gēnqu le.

คุณพ่อไปกวางเจา คุณแม่ก็ตามไปด้วยแล้ว

2. 他們都去了，我也要趕去。

Tāmen dōu qùle, wǒ yě yào gǎnqu.

พวกเขาไปกันหมดแล้ว ฉันก็จะรีบตามไปเช่นกัน

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าทั้งหน้าและหลังคำกริยา + qu ต่างก็มีส่วนขยายเพื่อเป็นการเพิ่มรายละเอียดของใจความที่ต้องการสื่อ

กลุ่มที่ 3 ได้แก่ 離 (lí จากกัน แยกกัน) 逝 (shì (เวลา) ผ่านไป ถึงแก่กรรม) 散 (sàn แยกย้ายกันไป กระเจาย) โดยส่วนใหญ่แล้วจะมีส่วนขยายด้านหน้า คำ qu ที่ขยายหลังคำกริยาเหล่านี้สามารถถอดความได้ว่า “ไป” ในภาษาไทย ตัวอย่างเช่น

1. 他們已經離去很久了。

Tāmen yǐjīng líqu hěn jiǔ le.

พวกเขาได้จากไปนานแล้ว

2. 大家都向各處散去了。

Dàjiā dōu xiàng gè chù sànqu le.

ทุกคนต่างก็แยกย้ายไปยังทุกหนทุกแห่งแล้ว

3. 兩個月之前，他早就逝去了。

Liǎng gè yuè zhī qián, tā zǎo jiù shìqu le.

เมื่อสองเดือนก่อน เขาก็ได้เสียชีวิตไปแล้ว

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า qu ในที่นี่มีความหมายว่า “ไป” หน้าและหลังคำกริยา + qu ล้วนมีส่วนขยายทั้งสิ้น เมื่อถอดความแล้วตำแหน่งของส่วนขยายหน้าและหลังกริยาล้วนจะเหมือนในภาษาไทย ยกเว้นส่วนขยายที่เป็นบุพบทสี่ซึ่งจะวางไว้หลังคำกริยา + “ไป” ในภาษาไทยดังในตัวอย่างที่ 2 ข้างต้น

3) คำ qu ที่วางหลังคำกริยาบอกการเคลื่อนไหวที่สามารถทำให้วัตถุเปลี่ยนตำแหน่งได้

คำกริยาลักษณะนี้ที่สามารถมีคำ lai มาขยายได้ ได้แก่ 送 (sòng ส่ง) 端 (duān ประคอง ยก) 擡 (tái ชูขึ้น ยกขึ้น) 拿 (ná หยิบ) 拉 (lā คึง) 寄 (jì ส่ง) เป็นต้น ซึ่งล้วนเป็นกรรมกริยาทั้งสิ้น คำ qu ซึ่งทำหน้าที่ขยายคำกริยาเหล่านี้สามารถวางได้สองตำแหน่งคือ อยู่ติดหลังคำกริยา หรืออยู่หลังกรรมซึ่งอยู่หลังคำกริยา แต่เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้วคำ “ไป” จะอยู่หลังกรรมเท่านั้น ยกเว้นในประโยคที่ประธานเป็นผู้ถูกกระทำ หรือประโยคที่ยกกรรมมาไว้หน้ากริยา คำ “ไป” จึงจะอยู่ติดกับคำกริยา ตัวอย่างเช่น

1. 給他端去兩個好菜。

Gěi tā duānqu liǎng gè hǎo cài.

ยกอาหารดีไปให้เขาสักสองอย่าง

2. 幫他拿那本書去。

Bāng tā ná nà běn shū qu.

ช่วยเขาหยิบหนังสือเล่มนั้นไปด้วย

3. 那張紙已經被風吹去了。

Nà zhāng zhǐ yǐjīng bèi fēng chuīqu le.

กระดาษแผ่นนั้นได้ถูกลมพัดไปแล้ว

จากข้างต้นในตัวอย่างที่ 1 กรรมของประโยคคือ 兩個好菜(liǎng gè hǎo cài กับข้าวดี ๆ สองอย่าง) วางหลังคำ qu และในตัวอย่างที่ 2 กรรมของประโยคคือ 那本書 (nà běn shū หนังสือเล่มนั้น) วางหลังคำกริยาหน้าคำ qu แต่ทั้งสองประโยคเมื่อเป็นภาษาไทยกรรมของกริยาจะอยู่หลังคำกริยาและอยู่หน้าคำ “ไป” ทั้งสิ้น ยกเว้นในตัวอย่างที่ 3 ที่เป็นประโยคกรรมวาจก(被動句 Bèi dòng jù) ในกรณีนี้เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้วค่านามที่เป็นกรรมนี้จะยังคงไว้หน้าประโยคเช่นเดิม และคำ “ไป” จะวางติดหลังคำกริยา ดังในตัวอย่างที่ 3

4) คำ qu ที่วางหลังคำกริยา 看(kàn ดู)และ 望(wàng มองดู) แสดงถึงทิศทางของสายตา คำกริยา 看(kàn ดู)และ 望(wàng มองดู) เมื่อใช้ร่วมกับคำ qu แล้ว กริยาลักษณะนี้จะมีความหมายว่า ดูหรือมอง(ออก)ไป อาจมีบุพบทวลีหรือส่วนขยายอื่น ๆ ขยายได้เช่นเดียวกับในภาษาไทย ตัวอย่างเช่น

1. 他每天都喜歡在這裡坐，往外邊看去。

Tā měitiān dōu xǐhuān zài zhèlǐ zuò, wǎng wàibiān kànqu.

ทุกวันเขาชอบมานั่งที่นี่และมองออกไปทางด้านนอก

2. 遠遠地望去到處都是海。

Yuǎnyuǎn de wàngqu dào chù dōu shì hǎi.

มอง(ออก)ไปไกล ๆ ทุกหนทุกแห่งล้วนเป็นทะเลทั้งสิ้น

จากตัวอย่างข้างต้น คำ qu ล้วนแสดงถึงทิศทางของสายตาของผู้กระทำกริยาทั้งสิ้น สามารถถอดความได้ว่า “ไป” ในภาษาไทย

“ประโยคกรรมวาจก(被動句 Bèi dòng jù) คือ ประโยคที่ข้ายเอากรรมมาไว้ต้นประโยค โดยมีบุพบท 被(bèi) 叫(jiào) 讓(ràng) หรือ “ถูก” อยู่หน้าภาคแสดงของประโยค ประโยคเช่นนี้ในภาษาจีนเรียกว่า “被” 字句 (“bèi” zì jù) “ประโยค bèi” ประธานของประโยค bèi คือผู้ถูกกระทำและกรรมหลังบุพบท bèi คือผู้กระทำ และส่วนใหญ่แล้วต้องการแสดงว่าผู้ถูกกระทำในที่นั้นได้รับกริยาซึ่งไม่เป็นที่พอใจ หรือกริยาซึ่งทำให้เกิดความเสียหาย อีกทั้งยังเป็นการบ่งชี้ชัดเจนว่าประธานเป็นผู้ถูกกระทำ ตัวอย่างเช่น 弟弟被媽媽打了一頓。(Didi bèi māmā dǎ le yī dùn. น้องชายถูกคุณแม่ตีเขาไปหนึ่ง) เป็นต้น (ประพิน มโนมัยวิบูลย์, 2541:198)

5.2.2 คำ lai และ qu ที่มีความหมายโดยนัยกับคำภาษาไทยในลักษณะเดียวกัน

คำ lai และ qu ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทาง และมีความหมายโดยนัยนี้ ในบางกรณีไม่สามารถถอดความได้ว่า “มา” และ “ไป” แต่จะถอดความได้เป็นคำอื่น ๆ ในภาษาไทย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.2.2.1 คำ lai ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทางและมีความหมายโดยนัย

คำ lai ที่มีความหมายโดยนัยสามารถแบ่งได้เป็นสองประเภทคือ ความหมายบอกผล และความหมายบอกการคาดคะเน จากการศึกษพบว่าคำ lai นี้จะไม่ถอดความว่า “มา” แต่จะถอดความเป็นคำอื่น ๆ ในภาษาไทยซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะคือ

1) คำ lai ที่มีความหมายบอกผล

คำ lai ที่มีความหมายบอกผลสามารถวางหลังคำกริยา 醒 (xǐng ตื่น) เท่านั้น โดยจะมีความหมายว่า “ขึ้น” หรือ “ขึ้นมา” ในกรณีนี้จะมีความหมายเหมือนคำ 起來 (qǐlai ขึ้น ขึ้นมา) ที่วางหลังคำกริยา 醒 (xǐng ตื่น) คำ lai นี้ใช้แสดงถึงผลของกริยาว่าได้ “ตื่นขึ้นมา” ตัวอย่างเช่น

1. 他妹妹終於醒來了。

Tā mèimei zhōngyú xǐnglai le.

ในที่สุดน้องสาวเขาก็ตื่นขึ้นมาแล้ว

2. 我剛醒來的時候就看到他了。

Wǒ gāng xǐnglai de shíhòu jiù kàndào tā le.

ตอนที่ฉันเพิ่งตื่นขึ้นมาก็เห็นเขาแล้ว

2) คำ lai ที่แสดงถึงการคาดคะเนหรือแสดงความคิดเห็นของผู้พูด

คำ lai ที่แสดงถึงการคาดคะเนหรือแสดงความคิดเห็นของผู้พูด จะวางหลังกริยา 看 (kàn ดู มอง) 聽 (tīng ฟัง) 想 (xiǎng คิด) และ 說 (shuō พูด) มีความหมายได้ว่า “.....ไปแล้ว” หรือ “.....ดูแล้ว” เป็นต้น ได้แก่ ดูไปแล้ว ฟังดูแล้ว คิดดู(ไป)แล้ว พูดไปแล้ว ตามลำดับ ซึ่งต้องถอดความโดยพิจารณาจากบริบท แต่อย่างไรก็ตามล้วนเป็นความหมายเกี่ยวกับการคาดคะเน หรือแสดงความคิดเห็น

คิดเห็นทั้งสิ้น โดยสามารถวางไว้หน้าประโยคหรือแทรกระหว่างประธานกับกริยาของประโยคก็ได้ ซึ่งเมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้วตำแหน่งของคำกริยา + lai นี้จะเหมือนกับตำแหน่งเดิมในประโยคภาษาจีน ตัวอย่างเช่น

1. 這次比賽，看來他一定會贏的。

Zhè cì bǐsài, kànlai tā yīdìng huì yíng de.

การแข่งขันครั้งนี้ ดูไปแล้วเขาต้องชนะแน่ๆ

2. 這一句話聽來覺得很奇怪。

Zhè yī jù tīnglai jué de hěn qíguài.

ประโยคนี้ฟังดูแล้วรู้สึกแปลกๆ

3. 想來，他也曾做過不好的事。

Xiǎnglai, tā yě céng zuòguo bù hǎo de shì.

คิดดูแล้ว เขาก็เคยทำเรื่องไม่ดีมาก่อน

4. 這件事說來話長。

Zhè jiàn shì shuōlai huà cháng.

เรื่องนี้พูดไปแล้วทำจะยาวละ

จากตัวอย่างที่ 1-4 ข้างต้นคำ lai ล้วนทำหน้าที่ขยายคำกริยา แสดงถึงการคาดคะเนหรือแสดงความคิดเห็นของผู้พูดทั้งสิ้น หมายถึง ดูไปแล้ว ฟังดูแล้ว คิดดูแล้ว และพูดไปแล้ว ตามลำดับ

5.2.2.2 คำ qu ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทางและมีความหมายโดยนัย

คำ qu ที่มีความหมายโดยนัยนี้แบ่งออกได้เป็น ความหมายบอกผล และ ความหมายบอกถึงการคาดคะเน เช่นเดียวกับคำ lai มีรายละเอียดดังนี้

1) คำ qu ที่ทำหน้าที่มีความหมายบอกผลมี 2 ความหมายดังนี้

ก. หมายถึง ทำให้หมดสิ้น น้อยลง หรือกำจัด จะวางหลังคำกริยา 2 กลุ่มคือ
 กลุ่มที่ 1 คำกริยาที่มีความหมายโดยรวมว่า ตัดออก น้อยลง หรือ สูญหายไป ได้แก่ 消
 (xiāo มลาย หายไป) 減 (jiǎn ตัด) 褪 (tuì ถอด) 除 (chú ขจัด) เป็นต้น
 กลุ่มที่ 2 คำกริยาที่มีความหมายแสดงถึงท่าทาง หรือวิธีการที่ทำให้แยกออกจากกัน ได้
 แก่ 摘 (zhāi เด็ด) 拔 (bá ถอน ค้าง) 剪 (jiǎn ตัด) 砍 (kǎn สับ ตัด) เป็น
 ต้น

เนื่องจากคำกริยาเหล่านี้ล้วนมีความหมายว่าทำให้หมดสิ้น ลดน้อยลงหรือกำจัด ไม่ได้มีความ
 หมายถึงแสดงถึงการเคลื่อนไหวหรือเคลื่อนที่ไปยังสถานที่ต่าง ๆ เมื่อคำ qu ขยายคำกริยาเหล่านี้จึงไม่ได้มี
 ความหมายว่า “ไป” เช่นกัน ดังนั้นเมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้วจะเทียบได้กับคำอื่นที่ต่างไปจากคำ
 ว่า “ไป” ที่พบมากได้แก่ ออก ไป (ในที่นี้ไม่ใช่ “ไป” ที่หมายถึงการเคลื่อนที่ออกห่างจากผู้พูดแต่เป็น
 การบอกถึงผลของการกระทำนั้น ๆ) ซึ่งแตกต่างกันไปตามบริบท ตัวอย่างเช่น

1. 減去三個。

Jiǎnqu sān gè.

ตัดออกสามอัน

2. 免去他的職務。

Miǎnqu tā de zhíwù.

ปลดตำแหน่งของเขาออก

3. 除去了自己的對手。

Chúqule zìjǐ de duìshǒu.

ขจัดคู่ต่อสู้ของตัวเองออกไป

4. 那朵花他給摘去了。

Nà duǒ huā tā gěi zhāiqu le.

ดอกไม้ดอกนั้นเขาเด็ดไปแล้ว

5. 砍去三棵楊樹。

Kǎnqu sān kē Yángshù.

ตัดต้นยางทั้ง (ออก) สามต้น

6. 拔去幾根白頭髮。

Báqu jǐ gēn bái tóufa.

ถอนผมหงอกออกสองสามเส้น

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าเมื่อคำ qu ขยายหลังคำกริยาเหล่านี้ไม่ได้มีความหมายว่า “ไป” ที่แสดงถึงการเคลื่อนที่ในทิศทางหันออกห่างจากผู้พูด แต่หมายถึงผลของการกระทำกริยาทั้งสิ้น

ข. แสดงถึงสภาพที่เกิดขึ้นจริงของคำกริยา 死(sǐ ตาย) และ 睡(shuì นอนหลับ) ในที่นี้ คำ qu สามารถถอดความได้ว่า “ไป” แสดงถึงผลของกริยาไม่ได้มีความหมายบอกทิศทางใด ๆ ทั้งสิ้น ตัวอย่างเช่น

1. 他妻子已經死去好久了。

Tā qīzi yǐjīng sǐqu hǎo jiǔ le.

ภรรยาของเขาได้เสียชีวิตไปนานแล้ว

2. 他忍著不要睡去。

Tā rěnzhe bù yào shuìqu.

เขาพยายามฝืนไม่ให้หลับไป

จากข้างต้นคำ qu วางหลังคำกริยา 死(sǐ ตาย) และ 睡(shuì นอนหลับ) แสดงถึงสภาพที่เกิดขึ้นจริงของกริยาทั้งสอง หมายถึง ตายไป และ หลับไป ตามลำดับ

2) คำ qu ที่มีความหมายบอกถึงการคาดคะเน

คำ qu ที่มีความหมายในลักษณะนี้จะใช้ร่วมกับคำกริยา 看(kàn คุ) เท่านั้น เพื่อแสดงถึงการคาดการณ์หรือคาดคะเนของผู้พูดที่มีต่อเรื่องที่กำลังกล่าวถึง คำ qu ในที่นี้จะหมายถึง “..... ไปแล้ว” เช่นเดียวกับคำ lai ที่มีความหมายแสดงถึงการคาดคะเน ตัวอย่างเช่น

1. 看去, 這個人的脾氣也不太好的。

Kànqu, zhè gè rén de píqì yě bù tài hǎo de.

ดูไปแล้ว นิสัยของคนคนนี้ก็ไม่ค่อยดีเท่าไร

2. 他的樣子看去好像是外國人。

Tā de yàngzi kànqu hǎoxiàng shì wàiguórén.

ท่าทางของเขาดูไปแล้วเหมือนเป็นคนต่างชาติ

จากตัวอย่างข้างต้นคำ qu ล้วนวางหลังคำกริยา 看(kàn คุ) บอกถึงการคาดคะเนหรือแสดงความคิดเห็นของผู้พูดต่อบุคคลหรือสิ่งที่พูดถึงทั้งสิ้น ในที่นี้ 看去(kànqu) หมายถึง “ดูไปแล้ว”

ในบทนี้เป็นการเปรียบเทียบคำ LAI และ QU ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาและหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทางกับคำภาษาไทยในลักษณะเดียวกันทั้งในด้านความหมายและการใช้ จากการศึกษาในด้านความหมาย พบว่าทั้งคำ LAI และ QU นี้เมื่อแสดงถึงความหมายบอกทิศทางโดยตรงจะเทียบได้กับคำไทยคือ “มา” และ “ไป” แต่เมื่อแสดงถึงความหมายโดยนัย ในบางบริบทไม่อาจถอดความว่า “มา” และ “ไป” ได้ ต้องถอดความโดยพิจารณาจากบริบทนั้น ๆ สำหรับในด้านการใช้โดยทั่วไปแล้วคำ lái และ qù ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาจะมีวิธีการใช้คล้ายกับ “มา” และ “ไป” ในภาษาไทย เช่น สามารถทำหน้าที่เป็นกรรมกริยาและสกรรมกริยาได้ สามารถมีส่วนขยายหน้าและหลังกริยาได้ เป็นต้น อย่างไรก็ตามยังมีส่วนที่แตกต่างกันอยู่ เช่น เมื่อทำหน้าที่เป็นคำกริยาคำ “มา” และ “ไป” ในภาษาไทยจะต้องตามด้วยคำนามบอกสถานที่เท่านั้น แต่คำ lái และ qù สามารถตามด้วยคำนามที่เป็นผู้กระทำได้ คำ qù สามารถใช้เป็นคำซ้ำในประโยคได้ แต่คำ “มา” และ “ไป” จะไม่ใช่อยู่ในรูปคำซ้ำ เป็นต้น สำหรับการใช้น้ำคำ lái และ qu ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทางก็เช่นกัน มีทั้งส่วนที่เหมือนและแตกต่างกับการใช้น้ำคำ “มา” และ “ไป” ที่ขยายหลังคำกริยาอื่นในภาษาไทยขึ้นอยู่กับคำกริยาที่คำ lái และ qu ไปขยาย ในบางครั้งไม่สามารถถอดความเป็นภาษาไทยได้ว่า “มา” และ “ไป” ตามลำดับ